

natuur.oude spoorweg

Afdelingstijdschrift van Natuurpunt Oude Spoorweg

Actief in Duffel en Kontich

November '15 - januari '16

Jaargang 18 - nummer 72

België-Belgique

P.B. 2570 Duffel 1

8/4948

P602372

V.u.: Dirk Costrop
Waarloossteenweg 10b
2570 Duffel

Pag. 5

Pag. 8

Pag. 26

De nieuwe Natuurpuntkalender 2016 is beschikbaar!

Zoals steeds is hij elke maand weer voorzien van schitterende foto's en van een ruime kalender waar feestdagen, schoolvakanties, ingang van zomer-/wintertijd en de grote Natuurpunt-evenementen al op staan ingevuld.

Prijs: €10.

Beschikbaar bij onze bestuursleden (zie pag. 30) of via mail aan natuur.oudespoorweg@telenet.be te bestellen.

En vul meteen volgende data in:

30 / 01	Afdelingsdag Natuurpunt Oude Spoorweg
19 / 04	Cursus "Riet- en ruigtevogels" - theorie
24 / 04	Cursus "Riet- en ruigtevogels" - excursie
03 / 05	Cursus "Riet- en ruigtevogels" - theorie
28 / 05	Cursus "Riet- en ruigtevogels" - excursie
06 / 09	Cursus "Verhalen en weetjes rond paddenstoelen - theorie
10 / 09	Afdelings-BBQ
13 / 09	Cursus "Verhalen en weetjes rond paddenstoelen - theorie
01 / 10	Cursus "Verhalen en weetjes rond paddenstoelen - excursie
15 / 10	Cursus "Verhalen en weetjes rond paddenstoelen - excursie

Wil jij peter of meter worden?

Het beheer en onderhoud van onze gebieden vragen veel aandacht. De nodige ingrepen worden dan ook zorgvuldig gepland. Af en toe gebeurt het echter dat door onvoorziene omstandigheden een gebied er niet zo fraai uitziet: bordjes vuil of verdwenen, een boom omgevallen over het wandelpad, iets forsere groei van braam of netels, ...

Wil jij ons helpen en die zaken signaleren? Contacteer dan de conservator van het gebied waar je zoiets vaststelt of stuur een mail naar: natuur.oudespoorweg@telenet.be

Alvast onze hartelijke dank !

Dit is het afdelingstijdschrift van Natuurpunt Oude Spoorweg. Artikels vallen onder de verantwoordelijkheid van de auteur. Noch de redactie, noch Natuurpunt kan aansprakelijk gesteld worden voor de inhoud van een artikel.

Werkten mee aan dit tijdschrift:

Auteurs: *Christiane Chavatte, Dirk Costrop, Eef Hellemans, Hedwig Van Herck, Johan Asselberghs, Jos Van Reeth, Kristel Fierens, Luc Giglot, Ludo Bakkovens, Marleen Van Puyvelde, Peter Geschier, Rebecca Pers, Wim Annaert*

Foto's/tekeningen van: *Eef Hellemans, Frank Maes, Kristel Fierens, Koen Mandonx, Luc De Naegel, Luc Giglot, Ludo Bakkovens, Peter Geschier, Rebecca Pers, Wim Annaert*

Verjoegen de zetduivels: *Dirk Costrop, Eef Hellemans, Marleen Van Puyvelde*

Wie ook zijn/haar tekst, tekeningen en/of foto's wil zien verschijnen in het volgend nummer, stuurt ze uiterlijk 31 december 2015 naar de redactie op mailadres natuur.oudespoorweg@telenet.be

Dit tijdschrift werd gedrukt op gerecycleerd cyclusprijspapier met vegetale inkt.

Beste natuurpunters,

“ *t Is weer voorbij die mooie zomer* ”: je leest dus het herfst-/winternummer van ons afdelings tijdschrift.

Terwijl dit voorwoord wordt geschreven, heeft het warempel al gesneeuwd in de Ardennen en kenden we de koudste 15 oktober sinds het begin van de metingen. Voor sommigen het ‘bewijs’ dat het wel meevalt met de opwarming van de aarde en toch: lees het artikel van Jos maar.

We hebben weer een geweldige tijd achter de rug in onze afdeling: we hadden de afronding van de spannende actie “Red de Natuur”, ingrijpende beheerwerken, inspirerende wandelingen en niet te vergeten een alweer geweldige BBQ. Die laatste activiteit had voor het eerst plaats aan het Mosterdpotje, wat het voor onze vrijwilligers logistiek alvast een stuk eenvoudiger maakte. Je kunt het allemaal opnieuw beleven (of ontdekken) verder in dit blad.

Ik wil hier trouwens nog eens een pluim geven aan het ijverige en bijwijlen bijzonder creatieve Bosbiekes-team, dat aan zoveel activiteiten van onze afdeling een bijzondere meerwaarde geeft.

De Nacht van de Vlinder was ook een fijne ervaring, treffend beschreven door Rebecca. Als toemaatje publiceren we op de laatste pagina’s een reeks foto’s van onze topfotograaf Luc De Naegel, die hiermee bewijst dat nachtvlinders allesbehalve ‘*mottige*’ diertjes zijn.

Het jaar is echter niet om: er staat nog heel wat op de plank voor de actieve natuurvrienden. We hopen dat hun aantal nog sterk mag stijgen want in alle gebieden vinden er nog beheerwerken plaats (kijk maar op de kalender midden in dit blad). Wanneer je nog nooit deelnam aan zo’n fijne activiteit: kies dan voor het gebied waar je het meest plezier aan beleeft, zo werk je eigenlijk in eigen tuin! Een iets minder vermoeiende bezigheid waar helpende handen welkom zijn: bij de behaagacties in Kontich en Duffel zorgen wij voor de verdeling van de bestelde pakketten. Verder tekenen we traditioneel ook nog present op de Kerstmarkt in de Sint-Montfortschool.

Maar laat ons de ontspannende momenten niet vergeten: we gaan geïnspireerd wandelen in de Brede Zeyp en de mooiste vogels in onze streken bekijken.

Wat onze gevederde vrienden betreft: jullie doen toch mee aan het Vogelweekend? Hopelijk is jullie tuin in gereedheid gebracht om zoveel mogelijk fladderende vriendjes te verwelkomen én te tellen in het weekend van 16 en 17 januari!

Ten slotte sluiten we de periode af met de jaarlijkse afdelingsdag op 30 januari. Deze keer kiezen we voor een andere formule, we gaan buitenshuis (bibliotheek Duffel) en hebben een bekende gast: Joeri Cortens! Het wordt vast een geweldige avond, blokkeer die maar op je nieuwe NP-kalender!

Peter

Najaarbeheer in de Oude Spoorwegberm: oud en jong vlogen er nog eens in!

September is alweer gepasseerd, maar dat er opnieuw noeste arbeid werd verricht in onze natuurgebieden willen we jullie niet onthouden. Het is ook één van de periodes bij uitstek waarin gemaaid dient te worden, zo ook op de Oude Spoorwegberm. Terwijl de meeste hooilandjes en wandelpaden in juni een 'onderhoudsbeurt' kregen, was het nu de beurt aan de overgebleven graslanden en vooral de oeverzones van de verschillende grote en kleine poelen die de spoorwegberm tegenwoordig rijk is. Wat je allemaal afgewerkt krijgt hangt in sterke mate af van (a) het materieel,

en (b) het aantal vrijwilligers dat de tuin voor een weekendje wisselde voor een natuurgebied.

Wat betreft de eerste voorwaarde startten we al bij aanvang onder een ongelukkig gesternte door het niet ter beschikking zijn van onze geliefde Rapid met zijn messenbalk/trommelmaaier. Bosmaaiers moesten dan maar al het werk opvangen. Gelukkig konden we naast de gekende 'usual suspects' ook een aantal jongeren-groepen van Scouts en Chiro verwelkomen. Ah ja, er was nog een enthousiaste vrijwilliger die de spoorwegberm wel wist liggen maar

toch een uurtje moest rondfietsen om de startlocatie ter hoogte van de Notmeir te vinden. Dat is hem nu in het geheugen gegrift!

De weergoden waren ons op zaterdag 19 september helaas niet echt goed gezind.... maar wat maakt het uit als je toch met waadpak tot in je middel in een vijver staat! Desalniettemin werd het overgrote deel van het voorziene programma vlotjes afgewerkt. Vanaf Notmeir richting Kontich werden de belangrijkste hooilandjes gemaaid, gerakeld en afgevoerd (met dank alweer aan Johan die als een F1-piloot zijn Ferrari doorheen de paden joeg). Een belangrijk deel van de tijd en dus ook inspanningen

gingen naar het oeverbeheer van de meer recent uitgegraven poelen: hier werd het oprukkende riet in het water en de omgevende struwelen van brandnetel en braam stevig teruggedrongen. Dat daarbij ook één van onze minder geliefde exoten, de reuzenbalsemien, mee werd opgeruimd was aardig meegenomen. Hierbij kwamen de vele extra handen van de Jins-Scouts zéér goed van pas. En in een dergelijke ploeg van enthousiastelingen zijn er dan ook altijd vrijwilligers te vinden die het ook eens aandurven om met waadpak de vijver in te duiken! Naar het einde van de dag werd nog een laatste hooiland snel bijeen gerakeld en dan was er toch nog even tijd voor een Dale...

Zondag 20 september hadden ze 'daarboven' dan maar beslist om er een veel zonnigere dag van te maken: ons hoor je daarover zeker niet klagen! Ter hoogte van Oude Waarloossteenweg moest immers de ganse oeverzone rond de grote vijver rietvrij gemaakt worden, en er is nu eenmaal een enorm verschil in gewicht tussen droog en natgeregend riet eenmaal je dit allemaal moet afvoeren... De regen van de afgelopen weken had het terrein bovendien vrij zompig achtergelaten zodat wat creativiteit nodig was om al het maaisel uit de spoorwegberm te krijgen. Ook hier kwamen jongeren een handje toesteken: ditmaal waren het de kerels en aspi meisjes van Chiro Koka die ons geweldig geholpen hebben. Zo goed zelfs dat ook de gemaaide zones helemaal in het begin van het reservaat ter hoogte van N1 ook nog tijdig konden afgewerkt worden.

Weeral een succesvol weekend, hoewel we soms toch stiekem hopen dat er af en toe wat nieuwe vrijwilligers uit de directe Waarlose omgeving ons team zouden komen vervoegen: de betrokkenheid blijft na al die jaren gering terwijl anderzijds toch een fantastisch wandelaanbod wordt gerealiseerd voor deze deelgemeente.

Wim

Alle foto's: Wim Annaert

Nachtelijk gefladder!

1 augustus toog ik enthousiast naar het Langbos waar ik na wat omzwervingen (ik verdwaal nogal makkelijk) wat later dan verwacht arriveerde. Op dat moment kon ik niet vermoeden dat ik die nacht kennis zou maken met een huismoeder, een lieveling, een volgeling, een kanariepietje, een glad beertje, een dromedaris (jawel, echt wel), een witstipgrasuil, een zandhalmuiltje en zelfs een rood weeskind. Te gek voor woorden, maar veel nachtvlinders zijn gezegend met een tot de verbeelding sprekende naam. Vaak schuilt er ook een mooi verhaal achter zo'n naam zoals bleek uit het artikel van Dirk Costrop over het rood weeskind in vorig magazine.

Maar hoe lok je nachtvlinders? Je smeert een mengsel van rode wijn (andere spirits werken ook) met suiker op een boomschors iets voor de schemering invalt, je wacht tot de nacht valt en daarna kan je de nachtelijke fladderaars die op het lekkers afkomen bewonderen.

Je kan de nachtvlinders trouwens ook met al dan niet speciale lampen aantrekken, want ze komen graag op licht af zoals je wel al gemerkt zult hebben op een mooie zomeravond bij kaarslicht.

Onze gids Robin leerde ons verder het

verschil tussen de voelsprietten van een dagvlinder (recht en op het einde een bolletje, zoals je vaak ziet op kindertekeningen) en die van een nachtvlinder (borstelig met allemaal weerhaakjes aan de zijkanten). En we vernamen dat een nachtvlinder vaak met z'n vleugels open zit om zichzelf al trillend op te warmen en dat er zelfs trekvlinders onder de nachtvlinders zijn zoals de zuidelijke stofuil.

Maar het allermooiste vond ik toch wel de bonusjes die ons pad verlichtten tijdens deze bijzondere vlindernacht, de felle glimworpjes. Want zo gaat dat in de natuur, wat je het minst verwacht, komt zomaar als verrassing op je pad!

Rebecca Pers

P.S.: Een heleboel prachtige nachtvlinders vind je op de laatste pagina's van dit tijdschrift!

Alle foto's: Rebecca Pers

Bruinrode heidelibel

Foto: Luc De Naegel

De grote middelen worden ingezet in de Babbelbeekse Beemden.

Zij die dit fijne stukje natuur kennen als wandel- en/of ploetergebied weten het al langer: de langs- en dwarsgrachten zijn niet altijd even goed te zien. Soms omdat de natuur nogal uitbundig groeit en het noeste maar beperkte beheerteam wat achterop raakt op het schema, maar nu was er ook een andere reden.

Doordat bij elke regenbui de Babbelse Beemden vol water schieten om nadien zachtjes terug leeg te lopen, beweegt er nogal wat slijk en andere zoi in en door de grachten. Hun diepte degradeerde het jongste decennium dan ook spontaan van gemiddeld 140 cm naar een iets krappere 40 cm. Dringend tijd dus voor actie!

Voor zo'n zware werken met specifieke machinerie konden Johan en ik gelukkig terecht bij de professionele ploeg van Natuurpunt. Op 30 augustus stuurde 'Mechelen' een terreinploeg om een zijkant van de twee grote

grachten te maaien en struikvrij te maken. Het maaisel bleef grotendeels liggen "omdat de boel na het ruimen toch sowieso enorm verrijkt, mijnheer". Het takkenhout van de gekapte Grauwe wilgen legden die mannen van de ploeg op een meter of 5 van de gemaaide strook in het hooiland.

Weinige weken later verscheen ook de langverwachte kraan. Nu lag het in onze door IKEA-sleuteltjes mogelijk wat misvormde bedoeling dat de uitgebaggerde specie netjes uitgestreken als een instant verhoogd wandelpad op die gemaaide strook langsheen de grachten zou komen te liggen.

De centrale gracht: netjes geruimd

Foto: Peter Geschier

Dat was dus duidelijk een misrekening. Waar de depositie langs de centrale gracht van heel ver weg nog ongeveer een ietsepietsje aan deze wensdroom zou kunnen doen denken, verdween het volledige pad naast de brede gracht parallel met het Senthout onder enorme klompen gemengde prut, slijk, afval en plantenresten te midden van zompige plassen.

Een en ander ziet er dus een tikkeltje slordiger uit dan verwacht. "Dat houdt ons niet tegen" dachten we. Nog stijf en stram van de beheeractiviteiten op 3 en 4 oktober besloten Johan en ik om veertien dagen later alvast het deel van het wandelpad voorbij het bruggetje onder handen te nemen.

Wat het resultaat zal zijn, weet ik vandaag nog niet. Waarschijnlijk bewegen we vanaf het laatste deel van oktober nog stijver en strammer dan gebruikelijk en voor de rest moet je zelf maar eens een keer komen kijken.

Het wandelpad: voorlopig iets minder begaanbaar...

Foto: Luc Giglot

Beheer Mosterdpot - Materiaalschuur

Het perceel weiland naast onze materiaal-schuur hebben we speciaal gemaaid om de vele distels wat in te tomen.

Op 8 augustus troffen we het met een prachtige droge dag en bovendien waren er voldoende vrijwilligers om alle geplande werken uit te voeren.

Maaisel dat nog was blijven liggen in het retentie-bekken aan de Fermerijbossen werd verder afgevoerd door Jan en Chris. Gilbert werkte aan de elektriciteit van het Mosterdpotje.

Het maaisel werd verwerkt met enthousiaste inzet door Jos L, Johan D, Miel van het PVT, Luc G, Nando en Ludo, ook Gilbert kwam ons nog vervoegen. Zoals op de foto's te zien is kwam ons rollend materieel bijzonder goed van pas !

Ludo

Alle foto's op deze pagina: Ludo Bakkovens

Bijenhotel aan het Mosterdpotje

Zoals we al meldden in ons vorig nummer mochten we rekenen op een mooie sponsoring voor het grote bijenhotel aan 't Mosterdpotje.

Op 24 september kwam Tom Van Langenhove - Finance Manager van Mondi Belcoat NV uit Duffel langs om samen met een medewerker van het bedrijf een gedenkplaatje aan het grote bijenhotel te bevestigen.

Nogmaals onze hartelijke dank!

Ludo

Van 30 november tot 11 december 2015 wordt in Parijs een belangrijke klimaatconferentie gehouden, de zogenaamde COP21-conferentie. Hier zouden drastische maatregelen moeten genomen worden om de opwarming van onze planeet een halt toe te roepen.

Iedereen weet intussen wel dat er een probleem is. Maar de aard en de omvang van dit probleem zijn minder bekend. Eenvoudig gesteld, gaat het om het volgende.

Mensen en dieren verbruiken zuurstof en produceren CO₂ (koolstofdioxide), planten doen het omgekeerde. Zo zou er een evenwicht moeten ontstaan. Maar sinds de industriële revolutie wordt dat evenwicht verstoord en die verstoring wordt voortdurend erger.

Eenzijds komt, vooral door de verbranding van fossiele brandstoffen zoals aardolie en kolen, nu veel meer CO₂ in de atmosfeer terecht en ontstaat er een "overschot". Anderzijds zijn er nu, door de wereldwijde ontbossing, veel minder planten om dat overschot te neutraliseren. En dat overschot vormt het probleem: het vormt als het ware een "deken" rond de aarde waardoor warmte wordt vastgehouden en de aarde opwarmt. Vandaar dat men ook spreekt over "broeikasgassen".

De gevolgen zijn rampzalig: afsmelten van ijskappen en gletsjers doen het peil van zeeën en oceanen stijgen, er is woestijnvorming, koraalriffen sterven af, ... Door de aantasting van hun leefgebieden zouden dieren, zoals de ijsbeer, kunnen uitsterven. Door de stijging van de zeespiegel zouden laaggelegen gebieden definitief onder water kunnen verdwijnen.

De Malediven, een groep vlakke eilanden met 400.000 inwoners in de Indische Oceaan, zouden tegen 2100 kunnen verdwenen zijn.

De wereldbevolking zal tegen 2050 nog met 2 miljard koppen aangroeien. Door woestijnvorming en overstroming zal er dan echter minder plaats zijn om te wonen en voedselgewassen te verbouwen, hetgeen enorme problemen zal veroorzaken.

Voor wie het nog steeds niet gelooft: in ons eigen landje is de gemiddelde temperatuur nu 2,3° C hoger dan vóór de industriële revolutie en zij stijgt verder met 0,4° C per 10 jaar. 19 van de 20 warmste jaren kwamen voor sinds 1988. Het zeeniveau aan onze kust steeg tussen 1970 en 2010 met 10,3 tot 13,3 cm, naargelang de plaats van meting. Waar die cijfers vandaan komen? Van onze eigen federale overheid!

Het raakt je nog steeds niet? Weet dan dat je, als belastingbetaler, nu al meebetaalt voor de versterking van onze kust en rivieroeveren. "Global warming" in je portemonnee!

Nog enkele belangrijke cijfers: de hoeveelheid CO₂ wordt uitgedrukt in ppm (parts per million). Vóór de industriële revolutie bedroeg die hoeveelheid 280 ppm. Nu is dat ongeveer 400 ppm en binnen 25 jaar zou het reeds 450 ppm kunnen zijn. Het gaat alsmat sneller!

Die 450 ppm wordt door sommige wetenschappers gezien als de grens van de onomkeerbaarheid. Met andere woorden: als die grens overschreden wordt, zou de opwarming van onze planeet wellicht niet meer te stoppen zijn. En als alle ijs op aarde afsmelt, stijgt het zeeniveau met 65 m! Vlaanderen, Nederland, Denemarken, Noord-Duitsland en groot-Londen verdwijnen dan onder de zeespiegel. Verderop zullen Bangladesh, centraal China, Florida en vele andere regio's hetzelfde lot ondergaan. Dat is nog niet voor morgen, maar houdt toch maar die 450 ppm in het oog en besef dat we die waarde reeds binnen 25 jaar zouden kunnen bereiken.

In 1988 werd het IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change) opgericht door de Verenigde Naties en de WMO (Wereldwijde Meteorologische Organisatie). Dat IPCC is een organisatie die de klimaatopwarming opvolgt en daar wetenschappelijke rapporten over uitbrengt. Naast specifieke rapporten worden ook algemene ("assessment") rapporten gepubliceerd die alsmaar onheilspellender worden.

Veel te lang hebben wereldleiders en anderen de signalen van wetenschappers genegeerd. In 1997 werd het Kyoto Protocol opgesteld om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. Dit protocol moet hernieuwd en aangepast worden. Daarom moet de conferentie van Parijs een efficiënt akkoord opleveren, wil men de klimaatopwarming nog kunnen stoppen.

Kortom: het is vijf vóór twaalf! Laten we hopen dat de nakende klimaatconferentie niet zal mislukken. Voor ons en voor iedereen, en vooral voor onze kinderen en kleinkinderen.

Zelf kunnen we ook iets doen: de auto wat vaker laten staan en de fiets nemen, ons huis isoleren, zonnepanelen installeren, organisaties steunen die de natuur beschermen en bomen planten (Natuurpunt!), klimaatacties ondersteunen, promotie voeren, ...

Op 29 november gaat er in Parijs een gigantische klimaatmars door. Kijk eens op <http://nl.climate-express.be/>. Onze afdeling zal daar ook op vertegenwoordigd zijn. Zin om mee te gaan? Neem dan contact op met Rebecca, zie ook pagina [29](#) van dit tijdschrift.

Jos

Wij bieden je in 2016 weer enkele boeiende cursussen aan!

Vogelgeluiden in riet en ruigte

In navolging van de twee vorige jaren, waarin we de vogels in tuin & bos leerden kennen, raken we volgend jaar in de ban van riet- en ruigtevogels.

Theorie: dinsdag 19 april en dinsdag 3 mei (19u30 - 22u30) door Koen Leysen

Excursies: zondag 24 april en zaterdag 28 mei door Koen Maes en Johan Giglot

Prijs: € 24 voor leden, € 28 voor niet-leden.

Verhalen en weetjes rond paddenstoelen

Deze instapcursus wordt gegeven door Hans Vermeulen

Theorie: dinsdag 6 en dinsdag 13 september (19u30 - 22u30)

Excursies: zaterdag 1 en zaterdag 15 oktober (14u00 - 17u00)

Prijs: € 24 voor leden, € 28 voor niet-leden.

Marleen

Via deze rubriek nemen we je telkens mee op een verrassende seizoenswandeling in onze regio. We laten ons niet alleen inpalmen door bijzondere waarnemingen maar hebben eveneens aandacht voor het wonderbaarlijk effect van de natuur op de mens. Uiteindelijk doel is ook jou te inspireren om te wandelen, alleen of in groep en te profiteren van de energiegevende en ontspannende natuur.

Herfstwandeling in het Viersels Gebroekt - 11 oktober 2015

Onder een staalblauwe hemel en een warme zonnegloed komen 23 wandelaars samen aan de rand van het Viersels Gebroekt en het Netekanaal. Flarden van "l' Eté Indien" van Joe Dassin dwalen in mijn hoofd. In onze streek noemen ze dit weertje heel toepasselijk Sint-Gummaruszomer. De stichter van Lier stierf immers op 11 oktober 714 en hij krijgt op deze dag dan ook zijn herdenkingsprocessie.

We kiezen vandaag echter voor het open beemdenlandschap in de Kleine Netevallei en genieten van de rust en idyllische vergezichten.

Dirk Costrop had deze wandeling reeds lang gepland en we besloten er een experimentele combinatie van te maken. Dirk laat ons vooral kennis maken met de bijzonderheden en de ontwikkeling van dit gebied terwijl ik de wandelaars laat proeven van de rustgevende en inspirerende inzichten die de natuur ons aanreikt.

De waardevolle natte ruigten, broekbossen en vennen zijn in hun oorspronkelijke staat hersteld dankzij o.m. het Europees Life-fonds, niet in het minst om het waterbergend vermogen aanzienlijk te verhogen. De sporen van de werken zijn nog her en der zichtbaar. We merken echter ook hoe snel de biodiversiteit weer toeneemt. De bevers hebben zich, na meer dan een eeuw, terug spontaan in het gebied gevestigd. Verscholen tussen wilgenbosjes, zien we er vandaag niet meteen sporen van. De gevarieerde begroeiing van de verruimde meanderende Molenbeek geeft eveneens aan hoe veerkrachtig de natuur wel is. Al miljarden jaren heeft de natuur succesvol weten te overleven op onze planeet. Stormen, plagen, branden, wat er ook gebeurt, de natuur zoekt telkens naar een nieuw evenwicht en past zich aan. Veerkrachtige ecosystemen bewegen mee met veranderingen. Voorwaarde is wel: duurzaamheid (in de natuur gaat niets verloren), aanpassing en samenwerking. Hoe veerkrachtig zijn wij?

Dirk wijst ons op het Oranje of Kaaps springzaad, een bescheidener broertje van de Reuzenbalsemien die zowat alle waterlopen heeft ingepalmd. Hij liet sommigen ook van lange voettochten dromen door ons attent te maken op de voet helende werking van het Bijvoetblad, door de Romeinen ontdekt.

Foto: Eef Hellemans

Een natuurgids prikkelt je aandacht voortdurend tijdens zo'n wandeling. De beste manier om uit je hoofd te komen, is aandacht geven aan je waarnemingen. Aandacht is als een zonnestraal: dat wat aandacht krijgt begint te stralen, je voelt de energie die ervan uitgaat. Net zoals een mens of kind begint te stralen als je het aandacht geeft.

Terwijl enkele wandelaars een ijsvogel zien weg flitsen, staan we even stil bij de invloed van de

herfst op de natuur. De herfst is een periode van loslaten. Bomen en struiken hebben voor zaden gezorgd die door wind, mens en dier verspreid worden en die tijdens de winter in de aarde wachten, tot ze in de lente weer kunnen ontkiemen en de cyclus opnieuw begint. Die cyclus van verandering is ook een bruikbare metafoor voor verschillende terreinen in ons leven: werk, gezin, relaties, gezondheid, ... (natuurwijsheid als inspiratie - Yoke de Wilde). Op al die terreinen kunnen er momenten zijn dat je moet loslaten: je wordt bijvoorbeeld ernstig ziek en wordt geconfronteerd met beperkingen. Wat je vroeger wel kon, moet je loslaten. Wat volgt is een periode van niet goed weten hoe het verder moet. Je glijdt op het vlak van gezondheid in de winter. Na bezinning kom je tot inzichten waardoor je weer nieuwe mogelijkheden ziet of er komt meer bewustwording en verdieping in je leven.

Het is niet noodzakelijk op alle gebied tegelijk herfst. Terwijl het herfst is voor je gezondheid kan het lente zijn in je relatie. Mee bewegen met de seizoenen in je leven biedt meer evenwicht en kracht.

Foto: Eef Hellemans

Wat wil jij loslaten wat niet meer nodig is en veranderen wat niet meer voldoet?

Enkele fraaie inktzwammen brengen ons bij het recyclerend vermogen in de natuur. De bovengrondse natuur sterft af en alle organisch materiaal wordt omgezet tot humus of vruchtbare grond door bijv. regenwormen die de grond luchtig maken en waardoor bacteriën en schimmels (paddenstoelen) het afbraakwerk kunnen verder zetten. Ook hier zien we een cyclus waarbij het oude de vruchtbare bodem kan worden voor iets nieuws. In de natuur wordt alles gerecycleerd en gelukkig is dat ook een trend bij de mens. We worden er ons meer bewust van dat

het einde van iets een nieuw begin kan betekenen. In een perfect ecologisch en duurzaam productiemodel belandt niets op de vuilnisbelt. Elk einde is een nieuw begin. Wat is er in ons eigen leven niet meer functioneel, maar kan een bruikbare voedingsbodem worden voor iets nieuws?

Even verderop geeft Dirk de geheimen prijs van de Berenklaauw. De zaden verraden de oorsprong van de naam. Ra ra!

Als je de kringlopen in de natuur bekijkt dan zie je dat alles met elkaar verbonden is.

Een sprekend symbool is bijv. het blad van een boom (Thich Nath Hahn).

In het blad zien we de boom, maar ook de aarde. Zonder boom, zonder aarde geen blad.

In het blad zien we het licht en de zon: zonder licht en warmte, zonder zon geen blad.

Nog dieper kijkend in het blad zien we het hele universum, want de zon is onlosmakelijk verbonden met het universum.

We zien in het blad ook de lucht en de zuurstof waardoor ons leven mogelijk wordt, ook door stikstof op te nemen. Dus zonder lucht, geen blad en zonder blad geen mens.

Om die verbondenheid met het hele universum te voelen zoeken we de stilte op in de natuur maar ook in onszelf. Stilte is belangrijk om te kunnen ontspannen, te kunnen opladen en één te worden met de natuur.

We wandelen daarom een kwartiertje in stilte met inspirerende suggesties, al brengt de waarneming van een sperwer sommige wandelaars helemaal in vervoering. Hier is geen enkele suggestie tegen opgewassen. Voor anderen was het dan weer geruststellend om zich volledig geaccepteerd te voelen. De natuur oordeelt immers niet.

We nemen afscheid van deze fijne natuurminnende wandelaars waaronder twee leuke oplettende kleine meisjes en genieten nog lang na van deze heerlijke dag!

Marleen

Foto: Peter Geschier

Zin gekregen om zelf ook je stapschoenen aan te trekken? Gewoon doen. Een half uurtje wandelen kan al wonderen verrichten. Als je graag zelf eens meewandelt, alleen of in groep, neem dan gerust contact op met marleenvanpuuyvelde@telenet.be, 0486/41.36.58. Kijk ook eens op www.natuurgewijs.be

Natuurpunt Oude Spoorweg op de slotmanifestatie in Gent.

Foto: Frank Maes

Woensdag 9 september was het dan zover: tijd om de petitie aan minister Joke Schauvliege te overhandigen. Eerst werd gedacht dit te doen aan het kabinet van de Minister in Brussel, maar door haar drukke agenda werd het uiteindelijk Gent. Deze wijziging halverde meteen onze delegatie in aantal (Ludo en Rebecca moesten afhaken), maar niet onze motivatie!

Met 2 protestborden, tijdelijk weggehaald uit de Babelbeekse Beemden en de Goorbosbeekvallei onder de arm, stapten we op de trein. In Berchem sloten we ons aan bij tal van andere enthousiaste NP'ers. Na een uurtje treinen kwamen we aan in Gent, waar zowat 250 sympathieke NP'ers verzameld stonden. Tal van borden lagen reeds klaar, netjes uitgestald en elk met z'n eigen karakteristieke opschriften erop. Wie in Gent was, kon er niet naast kijken!

De vastberaden groep vrijwilligers van Natuurpunt, vzw De Durme en Limburgs Landschap wachtte de minister op met een duidelijke boodschap. De weergoden hadden we alvast mee!

Alle verzamelde handtekeningen werden in een mooi boek opgenomen waarvan de cover een houten natuurprint voorstelde. Eindelijk kwam "Joke" er aan en werd op luid applaus van de menigte onthaald. Na enkele korte speechen van o.a. nationaal voorzitter Lieven De Schampelaere, gaven de aanwezige kinderen het petitieboek aan de minister af. Deze laatste leek blij met het originele boek dat ze met een welgemeende glimlach en een grote "dank u" in ontvangst nam!

In haar speech liet de minister duidelijk verstaan dat ze de bekommernissen van Natuurpunt ernstig nam en dat ze de kleine natuurgebieden zou blijven ondersteunen.

Foto: Frank Maes

foto Koen Mandonx

Na de officiële speech kreeg iedereen iets te drinken, hierbij greep Johan de kans om de minister persoonlijk aan te spreken.

Hij haalde zijn rapport met kaartmateriaal boven om de minister de (pijnlijke) gevolgen voor onze natuurgebieden te tonen en uit te leggen. De minister antwoordde dat we ons geen zorgen hoefden te maken voor gebieden kleiner dan 5 ha en ze verzekerde ons ook dat de beheersubsidies hiervoor in ieder geval bleven. Dit antwoord was voor Johan echter niet overtuigend genoeg want hij vroeg ook hoe het nu zat met de aankoopsubsidies. Die maken immers mee het succes voor het reservatenbeleid van Natuurpunt. De minister gaf hierop geen al te duidelijk antwoord, maar ze luisterde wel aandachtig naar onze bekommernissen. Johan stelde

verder een aantal absurditeiten over het ontwerp-uitvoeringsbesluit aan de kaak, zoals de "noodzakelijkheid" om de hoogstamboomgaard te kappen in de Mosterdpot. Deze nieuwe maatregelen bleken nodig om in orde te blijven met de opgelegde regelgeving. De minister gaf aan dat alle bezorgdheden aan haar mochten overgemaakt worden en dat ze ernstig bestudeerd en uitgediept zouden worden.

Een half uur later was de manifestatie voorbij: alles was perfect en naar ieders wens verlopen. We kunnen spreken van een geslaagde actie, op touw gezet door enkele enthousiaste en overtuigende NP'ers.

Nu rest ons alleen maar te hopen en te duimen dat onze politieke wereld dit uitvoeringsbesluit ernstig in overweging neemt en vooral grondig bijstuurt.

Chris

P.S. Lees ook het artikel van Johan op pagina's [26-27](#)

bart voet beeld en geluid

leopoldstraat 82 duffel 015-314043

www.bartvoet.be

Open: 10.00 - 12.00 / 13.30 - 18.00

zaterdag: tot 16.00 zondag en maandag: gesloten

Haarmode
GISELLA
Leopoldstraat 92,
2570 Duffel

Een must voor jong en oud!

Op afspraak. Tel.: 015 31 20 84

Ma en Di gesloten

Vanaf nu hoef je niet meer naar de fietsmaker,
want deze komt naar jou toe!

De Fietsmobiel is een mobiel fietsatelier,
volledig ingericht zoals de werkplaats van de klassieke fietsmaker
waardoor elke herstelling feilloos kan worden uitgevoerd.

Alle gereedschappen en courante materialen zijn aanwezig.
Betalen kan contant of met de bankkaart
zodat je niet onnodig cash in huis hoeft te halen.

Dus je merkt het:
er is geen enkele reden waarom je niet voor dit concept zou kiezen.

In het atelier: Stationsstraat 77, 2570 Duffel
kan je ook fietsen, elektrische fietsen en tandems huren of kopen.

www.defietsmobiel.be
0489 / 67 91 31

Willemen NV Uw Tuinspecialist

Herman De Nayerstraat 2

2550 Kontich

Voor GPS: Grote Steenweg 90

Tel.: 015/32.30.30

www.willemen-nv.be

WILLEMEN n.v.
LAND- EN TUINBOUWMACHINES

Arkelstraat 29
2570 Duffel

Tel. 015 31 38 58

Fax 015 31 78 09

e-mail: drukkerij.malu@pandora.be

<p>zaterdag 14 november 2015</p> 	<p>Beheer in natuurgebied de Mosterdpot</p> <p>beheer van het moerasje (dichtgroeiën verhinderen)</p>	<p>Afspraak: 9u30 aan 't Mosterdpotje, Mechelsebaan 218 te Duffel (parkeren mogelijk op PVT). Einde rond 13u</p> <p>Contactpersoon: Lutgarde Van Driessche, 015/32 01 66 of 0485/55 97 13</p>
<p>zaterdag 21 en zondag 22 november 2015</p> 	<p>Beheer in natuurgebied de Oude Spoorwegberm</p> <p>o.a. Knotbeheer</p>	<p>Vanaf 9u30 tot 16u (later toekomen en eerder vertrekken kan altijd). Afspraak zaterdag: ingang aan de Oude Waarloossteenweg te Kontich-Waarloos</p> <p>Afspraak zondag: ingang aan Beekboshhoek te Kontich-Waarloos</p> <p>Contactpersonen: Wim Annaert, 03/457 28 03 of Luc Giglot, 0485/61 70 22</p>
<p>zaterdag 28 november 2015</p> 	<p>Behaagactie van Kontich</p>	<p>Vanaf 10u tot 16u (hulp is welkom tussen deze uren!).</p> <p>Afspraak: aan het serrecomplex Van Den Eynde, Pierstraat 350, Kontich</p> <p>Contactpersonen: Luc Giglot, 0485/61 70 22 of Frank Van den Bergh 03/4507870</p>
<p>zaterdag 28 november 2015</p> 	<p>Behaagactie van Duffel</p>	<p>Vorbereiding vanaf 8u, bedeling van 10u tot 12u.</p> <p>Afspraak aan het Technisch centrum, Norbertijnerlei, 2570 Duffel</p> <p>Contactpersoon: Dirk Costrop 0476/66 08 28</p>
<p>Zaterdag 5 december 2015</p> 	<p>Beheer in natuurgebied de Oude Spoorwegberm</p> <p>hakhoutbeheer en maaibeheer riet</p>	<p>Vanaf 9u30 tot 16u (later toekomen en eerder vertrekken kan altijd. Het kan wel nuttig zijn om Luc of Wim vooraf te contacteren, om de werkplek zo efficiënt mogelijk te bereiken).</p> <p>Afspraak: ingang natuurgebied aan Beekboshhoek te Kontich-Waarloos</p> <p>Contactpersonen: Wim Annaert, 03/457 28 03 of Luc Giglot, 0485/61 70 22</p>
<p>vrijdag 11 december 2015</p> 	<p>Kerstmarkt in de Sint-Montfortschool van Kontich Kazerne</p>	<p>Afspraak: vanaf 16u in de Sint-Montfortschool (Montfortstraat, Kontich Kazerne). Einde ...</p> <p>Contactpersoon: Dirk Costrop, 015/31 93 75</p>

<p>zaterdag 12 december 2015</p> 	<p>Beheer in natuurgebied Goorbosbeekvallei</p>	<p>Afspraak : om 9u30 aan de ingang van bos 2 (naast Rode Pen, links van de serre. Laarzen niet vergeten! Einde rond 16u. (later toekomen - bel Peter om de werkplek te bereiken - en eerder vertrekken kan altijd)</p> <p>Contactpersoon: Peter Geschier 0477/69 96 76</p>
<p>zaterdag 19 december 2015</p> 	<p>Knotbeheer in natuurgebied de Babelbeekse beemden</p>	<p>Vanaf 9u30 tot 16u. Afspraak aan de ingang van het natuurgebied, in de Bremstraat vlakbij 't Senthout, te Duffel (later toekomen en eerder vertrekken kan altijd). Laarzen zijn meestal nuttig. Contactpersonen: Luc Giglot, 0485/61 70 22 en Johan Doms, 0496/32 19 34</p>
<p>zondag 3 januari 2016</p> 	<p>Inspirerende wandeling in de Brede Zeyp</p>	<p>Afspraak : om 14u00 aan het fort van Koningshooikt Donderheide, Lier-Koningshooikt Einde 16u30 Contactpersoon: Marleen Van Puyvelde, 0486/41.36.58</p>
<p>zondag 17 januari 2015</p> 	<p>Natuurwandeling: verrassingsvogelkijktocht We gaan de interessantste waarnemingen in de provincie Antwerpen opzoeken !</p>	<p>Afspraak: 9u op het plein aan de Van der Lindenlaan te Duffel. Einde omstreeks 17u Picknick, verrekijker en warme winddichte kleding niet vergeten. Contactpersoon: Johan Giglot 0479/66 77 04</p>
<p>zaterdag 23 januari 2016</p> 	<p>Belgische Vogeldag 2016</p>	<p>Start: 9u, slotwoord: +/- 17u Drie Eikencampus van de Universiteit Antwerpen in Wilrijk (Het programma wordt later meegedeeld)</p>
<p>zaterdag 30 januari 2016</p> 	<p>Afdelingsdag Joeri Cortens entertaint ons met zijn lezing: "Toen de dieren nog spraken". Aansluitend algemene vergadering met overzicht van de activiteiten van het voorbije jaar en nieuwjaarsreceptie</p>	<p>Afspraak: 19u30 in de Beethovenzaal, bibliotheek Duffel, Onze-Lieve-Vrouwlaan 1 te Duffel Einde omstreeks 23u Contact: Dirk Costrop 0476/66 08 28</p>

Recht van't veld

Seizoensgroenten- thuisverkoop

van het land tot bij de klant

Verse groenten is onze troef:

**tomaten - komkommers - snijbonen –
bloemkolen – aardappelen en nog veel meer.**

Openingsuren:
maandag **GESLOTEN**
dinsdag van 14 uur tot 19 uur
woensdag van 14 uur tot 19 uur
donderdag van 14 uur tot 19 uur
vrijdag van 14 uur tot 19 uur
zaterdag van 9 tot 16 uur
zondag van 9 tot 12 uur

STORMS-VAN DESSEL Tel. 015/31.31.59 storms_vd@skynet.be
Naalstraat 37 D - 2570 Duffel Gsm 0478/51.03.83

 Belfius

Bank & Verzekeringen

U bent van harte welkom in
onze kantoren in Edegem

Hebt u vragen?

Praat erover met uw
contactpersoon in uw
Belfius Bank-kantoor.

Kantoor Edegem Centrum

Hovestraat 53, 2650 Edegem
Tel: 03/221.78.20

Kantoor Edegem Elsdonk

Hazeschransstraat 27, 2650 Edegem
Tel: 03/451.95.10

SANITAIR EN CENTRALE VERWARMING
B.V.B.A. JOHAN HAUQUIER

INSTALLATIES - ONDERHOUD
NIEUWBOUW - VERBOUWINGEN

ook van **ZONNEBOILERS**

Bloemenstraat 49
2570 Duffel
Tel.: 015/32.19.72
Fax: 015/32.29.02
www.hauquier.be
mail: bvbjohan@hauquier.be

 Biowinkel
De Eko Winkel

Sint-Jansplein 1a - KONTICH

Natuur- & dieetvoeding

Speltboetiek
de meulder

**Alles om te bakken en koken met
pure speltproducten**

graan - meel
vlokken - ...
broodbakmachines

ontbijtgranen
deegwaren

koekjes
(ook suiker- en lactosevrij)

speltmelk (0% lactose)
- koffie

fildgard
producten

SPELT

is het oudste graan,
het beste graan.
Het geeft kracht
en zorgt voor
een goede spijsvertering.
Spelt is heilzaam
voor lichaam en geest.

Fildgard van Bingen

Voor meer info en bestellingen:

www.spelt.be

Diksmuidelaan 201 – 2600 Berchem (Antwerpen)
tel.: 03/239.06.00 – e-mail: info@spelt.be

Dier in de kijker:

De winter komt eraan, wat voor vogelkijkers betekent dat er wintergasten te zien zijn. Zo ook bij de lijsterachtigen: naast de koperwiek met zijn roestrode ondervleugel kunnen we zijn grote broer waarnemen: de kramsvogel met een felwitte ondervleugel. Deze forse lijster valt trouwens verder op door zijn grijze kop, een grijze stuit, pijlvormige vlekjes op borst en flanken, en het luide tsjak-tsjak-tsjak geluid als hij opvliegt.

Let wel, deze typische wintervogel durft hier ook wel eens broeden, vooral in de oostkantons.

Zoals andere lijsters, eet hij graag appels. Altijd leuk om te proberen als extra voedertafel, zeker als er sneeuw ligt: strooi wat oude appels op de grond en misschien heb je het geluk dat er naast de alomtegenwoordige merel ook koperwieken en kramsvogels op afkomen... Proberen maar.

Maar waar komt nu de naam kramsvogel vandaan? Hier ligt de verklaring bij jeneverbessen: in bepaalde streken heette de jeneverbesstruik "kramat". Zo was deze lijster al van de 16e eeuw gekend als krametvogel (ook kramatsvogel, krom(e)tvogel of krammetsvogel). De officiële Duitse naam voor de vogel is trouwens Wacholderdrossel en *Wacholder* is Duits voor jeneverbes.

Foto: Luc De Naegel

Het heeft er dus alle schijn van dat de kramsvogel genoemd is naar zijn voedsel: jeneverbessen. Maar is dat wel zo?

Onderzoek heeft aangetoond dat kramsvogels veel meer houden van lijsterbessen, mei- en duindoornbessen. Bovendien, zoveel jeneverbesstruiken zijn er niet meer, daar kunnen echt niet veel kramsvogels op overleven.

Misschien worden ze wel met die struik in verband gebracht omdat ze met jeneverbessen werden gekruid en gegeten! Ongeloofwaardig? Hmm, wat googelen op het internet leverde in een oud kookboek met recepten voor vogelgerechten het volgende:

"8-10 kramsvogels worden schoon geplukt, dan wordt het vel van de kop getrokken, de ogen uitgestoken, de vleugels en de poten in het eerste gewricht afgesneden en vervolgens geflambeerd, waarna men de pootjes kruisgewijs door de oogholten steekt.

Niet schoongemaakt (dus mét de ingewanden), een beetje gewassen, gezouten en gepeperd, worden er spekschijfjes omheen gebonden en men braadt ze aan het spies of in hete boter in 10 minuten gaar. Het braadvocht wordt met een beetje jus en citroensap gekookt en er overheen gegoten.

Of je legt de vogels met veel boter en een kopje water, het liefst in een aarden pot, dicht tegen elkaar aan op het vuur, strooit er een beetje zout overheen en bakt ze met gesloten pan zacht (één keer omkeren) of als men wil zo lang tot ze heel knapperig geworden zijn.

Omdat de vogels dikwijls jeneverbessen eten en men die bessen gewoonlijk in de maag vindt, doen sommigen er geen kruiden bij.

Maar als een sterke jeneverbessmaak gewenst is, strooi dan geplette jeneverbessen, die zo vers mogelijk moeten zijn, in de braadboter."

Als fervente natuurvriend zal je dit uiteraard niet doen (gesteld dat je er zoveel zou kunnen vangen): dus lijkt het me sympathieker er een jenevertje op te drinken, telkens je deze prachtvogel hebt kunnen bewonderen.

Natuurpunt en Chiro Koka bouwen nieuwe speelaanleidingen in het Langbos

Het Langbos werd in 2013 aangeplant door enkele honderden vrijwilligers. Ondertussen is het samen met het retentiebekken Babbelse Plassen uitgegroeid tot een natuurgebied van 6 ha beheerd door Natuurpunt Oude Spoorweg. De afdeling kan gelukkig rekenen op tientallen vrijwilligers om dit bos mee te helpen groeien, nieuwe wandelpaden aan te leggen en regelmatig te onderhouden.

De gemeente Kontich was met het Langbos in 2014 laureaat van de provinciewedstrijd 'Buitengewone Plekjes': de omgeving van de boskapel kreeg hierdoor een opsmukbeurt.

Als afsluiter werden op zondag 11 oktober speelaanleidingen geïnstalleerd in het aangrenzende nieuwe speelbos.

Van het hout dat eerder gekapt werd rond de boskapel werden door Johan en Cedric constructies gemaakt die kinderen moeten uitnodigen in het bos te komen spelen, wat avontuurlijk te klimmen of van de ene naar de andere boomstam te springen. De speelconstructies vormen bovendien één geheel met het boommonument dat nu al een hit is bij kinderen én ouders! Johan en Cedric stonden er niet alleen voor; er kwam onverwachte hulp van Jan en Annelies: een fantastisch enthousiast

koppel dat helemaal uit Boom kwam voor deze beheerwerken. Ook het lokale enthousiasme blijft hoog: liefst 15 vrijwilligers uit de directe en iets verdere Kontichse omgeving zakten af voor een dagje werken onder een stralende nazomerzon!

's Namiddags kwamen daar nog de Tiptiens en Aspi jongens van Chiro Koka bij die met zijn 25 de handen uit de mouwen kwamen steken, dit in het kader van hun zoveelste "subsidie-actie" van de gemeente Kontich. Voor het werk dat op 11 oktober werd verzet hebben we

normaal een weekend of meer nodig, zo hard werd er gewerkt. Het nieuwe wandelpad (voetweg 48) werd integraal gemaaid en afgevoerd; in het krentenboombestand, (waar de speelaanleidingen werden ineen geknutseld) werden enkele Robinia's verwijderd en het kleinhout vakkundig in enkele takkenrillen gestouwd. De Japanse Duizendknoop kreeg de zoveelste 'tegenslag' te verwerken: de resterende opgroeiende scheuten werden voor een tweede maal dit jaar verwijderd. Deze exoot begint het echt moeilijk te krijgen in het Langbos!

Ook werd er verder gewerkt aan het verlengen van de voetweg 48, een lokale buurtweg die in 2014 werd heropend en nu nog richting Duffel dient afgewerkt te worden: vanaf het nieuwe bruggetje geraakte Luc alvast een kleine honderd meter met zijn hakselbosmaaier. Hier moeten we wellicht nog eens een extra werkdag inlassen om het eindpunt aan de perenboomgaard te bereiken: dan zal een echte rondwandeling door dit opgroeiende Langbos echt mogelijk worden.

De zwaarste klus was het maaien van ongeveer de helft van de moeraszone van de Babbelse Plassen: dit kon enkel maar met de vele helpende Chirohanden en natuurlijk ook ons "Blauwe Bertje" dat zijn

diensten wel bewees in dit natte gebied. De bergen maaisel langs de fiets-o-strade zijn de stille getuigen van dit dagje heel noeste arbeid! Voor Natuurpunt Oude Spoorweg is het enorm stimulerend om meer en meer met de lokale jeugdbewegingen te kunnen samenwerken. Dit en vroeger gepubliceerde artikels tonen aan dat een gericht subsidiesysteem jongeren dicht bij natuur kan betrekken. Het is geweldig te zien hoe enthousiast die 25 jongeren deze zondag in het werk vlogen: hiertussen zit de volgende generatie van natuurbeheerders! Het is enorm belangrijk onze jeugd het belang van natuurbeheer en -behoud op het terrein zelf te kunnen uitleggen. We hopen dat ze er zelf ook

geleidelijk aan van bewust raken dat natuur schaars is, dat we er zorg voor moeten dragen én dat we dit lokaal verder moeten uitbouwen. Dergelijke beheerdagen coördineren met jongeren is puur genieten voor Natuurpunt!

En een mysterieuze Nessie zag van op een afstand dat alles prima verliep! Maar wie is die Nessie toch??...

Wim

*Alle foto's: Wim Annaert
- of een helpende hand :)*

Van links naar rechts: Annemie, Luc, Geert, Heidi, Johan, Cedric

En een hartelijk dank aan ons 'omkaderend team', dat al dat jong geweld in goede banen hield!

Onze traditionele BBQ: voor het eerst aan het Mosterdpotje

Het koksteam Frank, Freek en Wim waren weer in uitstekende doen en schotelden onze heerlijke vis, schaaldieren en vlees voor. Ook een welgemeende dank aan de Bosbiekes die de creatie van de andere gerechten coördineerden: prachtige groentenschotels en succulente desserts.

Foto: Peter Geschier

Het waren dan ook enthousiaste Natuurpuntleden die zich te goed deden aan de voorgeschotelde spijzen.

Voorts bleek de nieuwe locatie uitstekend geschikt voor minder fraai weer: de overvloedige regen kreeg geen kans het humeur van de aanwezigen te verstoren!

Foto: Peter Geschier

Ook de kleinere natuurvriendjes vermaakten zich opperbest: eerst aan hun speciale speeltafel en daarna met een spelletje "regen vangen".

Foto: Eef Hellemans

Foto: Peter Geschier

En zoals één van de deelnemers het treffend uitdrukte: zelfs van buiten af zag het er geweldig feestelijk uit !

Tot volgend jaar ?

Peter

Foto: Peter Geschier

Nu de dagen korter en kouder worden, leggen sommige diertjes een voorraad voedsel aan waarmee ze de winter kunnen doorkomen. Een van die beesten is de gaai. Om de winter te overleven, verzamelt hij een heleboel zaden en noten.

Hij is vooral dol op eikels en beukenootjes. Die vervoert hij in zijn keel en snavel en verstopt ze daarna in de grond. In de winter zoekt hij ze weer op. De gaai is een vogel met een goed geheugen en onthoudt meestal waar zijn voorraad ligt. Als hij al eens een eikeltje vergeet, dan kan dat uitgroeien tot een nieuwe eik. Je kan de gaai dan ook zien als een echte bosbouwer!

Foto: Luc De Naegel

Herfst: weldra komen er van die dagen waarop je liever wat binnen doet. Dan hebben we hier alvast twee leuke ideetjes!

Voor de herfstknutsel heb je nodig: hazelnoot (hoofd), geel papier (snavel), tamme of wilde kastanje (lijf), veertje (staart), lijmpistool om alles aan elkaar te lijmen en witte en zwarte verf voor de ogen (je kan ook wiebelogen gebruiken !)

Voor de kerstknutsel gebruik je: pindanoot, rode en roze verf (huidskleur), zwarte stift (ogen), watten (baard), naald of boortje om gaatje in de noot te maken om een ijzerdraadje in te steken (dat is makkelijk om het geheel vast te houden tijdens het schilderen). Het ijzerdraadje kan je later vervangen door een touwtje om de noot in de kerstboom te hangen.

Veel kinderen lusten geen paddenstoelen, maar deze zeker wel!

Recept 1

Doe in een diep bord een dikke laag stevige aardappelpuree. Snij aan beide zijden een klein topje van een hardgekookt ei. Zet het ei in het midden van het bord. Haal een halve tomaat een beetje uit. Plaats de halve tomaat, met de bolle kant omhoog, boven op het ei. Enkele toefjes mayonaise vormen de stipjes. Rond de paddenstoel strooi je de blaadjes: wat tuinkers, waterkers of veldsla.

Extra tip: je kan het eitje vervangen door een rechte, niet te dikke komkommer, het hoedje van de tomaat door het kapje van een rode paprika.

Recept 2

Doe in een diep bord een dikke laag stevige vanillepudding. Plaats rechtop, in het midden, een stuk banaan (zonder uiteinden). Als hoedje van de paddenstoel neem je een halve perzik (vers of uit blik). Enkele druppels gesmolten chocolade of een beetje hagelslag vormen de stipjes. Rond de paddenstoel strooi je wat nootjes.

Onlangs bezochten we de dierentuin van Planckendael. Onze fotograaf bekeek de dieren wel van héél dichtbij, weet jij terug te vinden van welke drie dieren deze foto's werden genomen?

1. Rode ibis
2. Bizon
3. Giraf

A

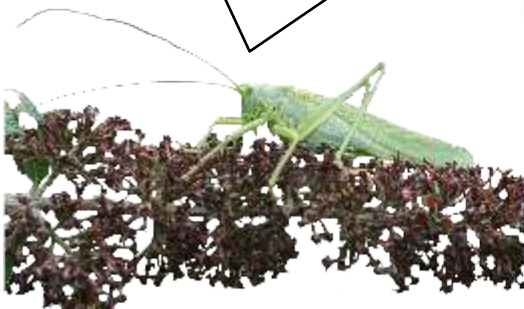

B

C

Tot ziens !

A3 - B2 - E3

Bijdragen van:

Eef Hellemans

Hedwig Van Herck

Kristel Fierens

Luc Giglot

6 september: openingsfeest "Cobra"

Daar waar vroeger brouwerij Maes gehuisvest was in Waarloos neemt de natuur het roer stilaan weer over. Er werd een nieuw bos aangeplant. De Hessepoelbeek werd verlegd, kreeg een meanderend karakter en bleek vanuit de lucht wel héél erg op een cobra te lijken (zie vorig nummer). De naam was dan ook snel gekozen.

Foto: prov. Antwerpen

En er waren insectenhapjes, vers getrapte sapjes en zelfs een rodeostier!

Foto: Eef Hellemans

Ondertussen dook al de eerste ijsvogel op in het natuurgebied, het is nu wachten op de eerste salamanders en andere waterdiertjes in de waterplassen.

Rebecca Pers

Foto: Peter Geschier

De inhuldiging op 6 september van deze waterbuffer die Duffel beschermt tegen wateroverlast werd een zonovergoten feest. Na het bezoek aan de kronkelende beek wachtte er een kronkelende buikdanseres die het oosterse feest opluisterde.

Foto: Eef Hellemans

Het Cobraproject is het resultaat van een meer dan geslaagde samenwerking tussen Natuurpunt en het Provinciebestuur Antwerpen.

Het gebied is momenteel nog niet toegankelijk voor wandelaars omdat de natuur eerst nog wat op krachten moet komen. Maar zodra hier verandering in komt, dan hoort u het van ons.

Foto: prov. Antwerpen

Slothappening van de actie Red de Natuur in je buurt.

Foto: Frank Maes

De succesvolle actie 'Red de Natuur in je buurt – het is nog niet te laat', gericht aan onze Minister van Natuur Joke Schauvliege kende een groot succes. Via de petitie werden maar liefst 83.000 handtekeningen verzameld.

De organisatie was zelfs in snelheid gepakt in de eindsprint: het mooie verzamelboek dat aan de minister werd overhandigd vermeldde 'slechts' 75.000 stemmen!

Door het plaatsen van borden in onze reservaten was de actie ook daar heel goed zichtbaar.

Wist je dat onze afdeling:

- de meeste handtekeningen op papier verzamelde van alle afdelingen: meer dan 750 op de ruim 12.000 stuks (dank aan alle ondertekenaars!);
- één van de 10 trekkers van de actie was, met een startmanifestatie in de Babbelse Plassen op 26 april;
- één van de 10 grote spandoeken plaatste (ter hoogte van de fiets-o-strade in de Goorbosbeekvallei, vlak bij het station van Sint-Katelijne-Waver langs de drukke spoorlijn Antwerpen-Brussel).

Na de manifestatie heb ik, zoals door de Minister aanbevolen, het document met de gevolgen van het uitvoeringsbesluit voor onze eigen natuurgebieden overgemaakt.

Hierbij het antwoord dat haar secretaris opstuurde.

Foto: Frank Maes

“Geachte, Minister Schauvliege vroeg me uw vraag te onderzoeken. Het Agentschap voor Natuur en Bos werkt momenteel in overleg met alle betrokken doelgroepen (o.a. natuurverenigingen, private eigenaars en landbouwers) aan een aanpassing van het regelgevende kader, zodat iedereen die zich wil engageren, in de toekomst op gelijke voet kan meehelpen aan het beheer van de natuur in Vlaanderen. Met het oog op het creëren van een voldoende groot maatschappelijk draagvlak wordt getracht om daarbij maximaal rekening te houden met de bekommernissen vanuit deze doelgroepen.

Foto: Frank Maes

Het zou voorbarig zijn om op dit ogenblik in te gaan op specifieke elementen van de in opmaak zijnde regelgeving en de mogelijke gevolgen ervan voor welbepaalde actoren, gelet op de vele stappen die nog moeten volgen vóór de definitieve goedkeuring van de uitvoeringsbesluiten. Toch willen we graag enkele zaken kort verduidelijken.

- *Bij de goedkeuring van het Natuurdecreet werd al beslist en juridisch verankerd dat bestaande reservaten erkend blijven als reservaat. Hierdoor blijft men aanspraak maken op beheer- en toegankelijkheidssubsidies.*
- *Een belangrijk principe van het nieuwe financieringssysteem bestaat erin de subsidiebedragen te relateren aan de effectieve kosten voor het uitvoeren van de maatregelen. Dat is ook zo gebeurd voor de toegankelijkheidssubsidies.*

Wij zijn er dan ook van overtuigd dat de toekomstige uitvoeringsbesluiten noch de werking van de respectievelijke verenigingen, noch de samenwerking met de lokale overheden in het gedrang zullen brengen en ruime kansen zullen bieden aan iedereen die zich inzet voor meer en betere natuur in Vlaanderen.”

Vanuit het secretariaat weten we dat er constructief overleg is en dat heel wat van onze bezorgdheden nu wel ernstig worden genomen.

Duimen maar op een goeie afloop!

Johan Asselberghs

We hebben een nieuwe website!

Vanaf 1 november kunnen jullie rechtstreeks terecht op onze nieuwe website, het adres is voortaan: www.natuurpuntoudespoorweg.be

De rubrieken en pagina's zullen nog worden uitgebreid, we beloven jullie vooral veel verslagen en veel foto's van onze activiteiten. We houden jullie verder op de hoogte !

Doe mee met het Grote Vogelweekend op 16 en 17 januari 2016 !

Alle info vind je op de speciale website van Natuurpunt: <http://vogelweekend.natuurpunt.be/>

Op de site kan je ook voedertips vinden, een overzichtskaart met de meest voorkomende tuinvogels en je kan er ook de gratis Tuingids voor Blijve Vogels bestellen via de link <http://vogelweekend.natuurpunt.be/tuingids>.

Tel de vogels in je tuin op 16 en 17 januari

De winter is in aantocht en dat betekent maar één ding: Het Grote Vogelweekend komt eraan! Tijdens die massale tuinvogeltelling neem je samen met duizenden andere tellers deel aan een groots burgeronderzoek naar de toestand van onze tuinvogels.

Wie zich bovendien nu al als teller registreert, krijgt van ons gratis *De Tuingids voor Blijve Vogels* toegestuurd. Dat boekje vertelt je hoe je jouw tuin omdovert tot een paradijs voor jezelf, maar ook voor de vogels. Zo ben je verzekerd van heel wat vogelgekletter tijdens Het Grote Vogelweekend.

Voeder de vogels

Door vogels te voederen, lok je meer vogels in je tuin, maar bovenal help je hen zo de barre winter door.

Herken de bezoekers

Hier vind je een overzicht van de meest voorkomende tuinvogels in Vlaanderen. Herken jij ze?

Vogeltelweek voor Scholen

Van 11 tot 15 januari kunnen ook scholen mee tellen tijdens de Vogeltelweek voor Scholen.

Kom naar onze afdelingsdag op 30 januari 2016 !

We kiezen dit jaar voor een heel andere formule: we trekken naar de gezellige Beethovenzaal van de Duffelse bibliotheek en hebben er een bekende gast: Joeri Cortens entertaint ons met zijn lezing:

"Toen de dieren nog spraken".

Een natuur-educatieve comedy voorstelling over de communicatie tussen mensen, dieren, planten, ... in geuren en kleuren ... en wat er zoal kan mislopen.

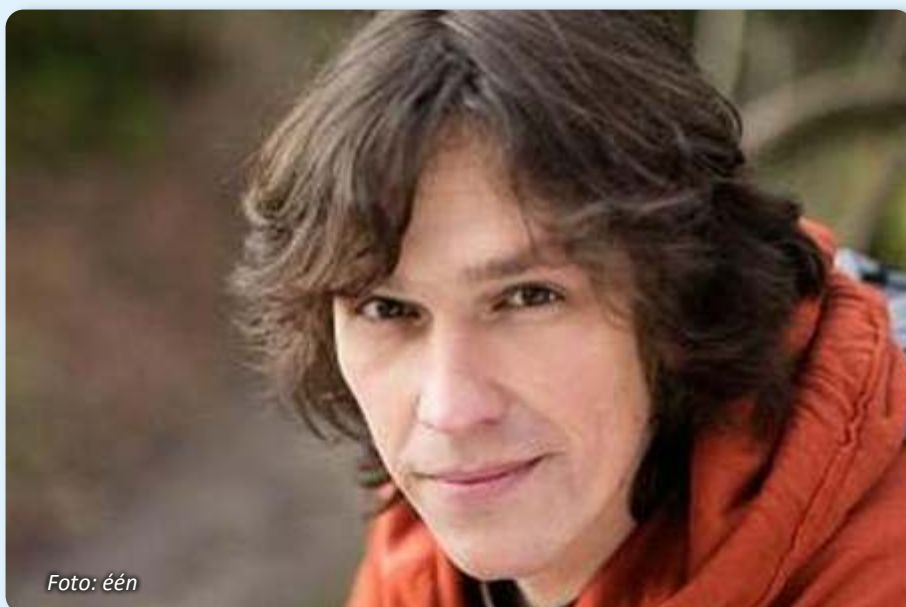

Foto: één

Aansluitend houden we dan onze algemene vergadering met overzicht van de activiteiten van het voorbije jaar, gevolgd door de nieuwjaarsreceptie

Afspraak: 19u30 in de Beethovenzaal van de bibliotheek, Onze-Lieve-Vrouwlaan 1 te Duffel

Einde omstreeks 23u

Contact: Dirk Costrop 0476/66 08 28

Met 10.000 "en route pour Paris"! Ter land, ter zee, maar liefst niet in de lucht!

10.000 Belgen te voet, met de fiets, trein, ...zo duurzaam mogelijk in Parijs krijgen op 29 november voor een indrukwekkende klimaatmars tijdens de cruciale klimaatonderhandelingen: dat is het nobele doel van de Climate Express.

Verstommen de stemmen na 29 november? Neen, de Climate Express drukt z'n stempel op Parijs tot 13 december, want er worden o.a. ook nog Climate Games georganiseerd om ludiek burgerverzet te stimuleren. En ongetwijfeld dendert de trein ook na de COP21 onderhandelingen nog lang verder in de dromen en daden van mensen. Het stopt niet in Parijs, het wordt het startschot voor een mooiere, groenere, schonere wereld! Samen nemen we afscheid van het fossiele systeem!

Ik stap op de bus in Antwerpen. Wie gaat er mee?

Inschrijven kan via <http://nl.climate-express.be/gamee/>

Geef me een seintje als je meegaat via rebeccapers@yahoo.com want samen is zoveel leuker!

Rebecca Pers

Indien je meer informatie wenst over onze afdelingswerking, Natuurpunt v.z.w., of over wat dan ook, contacteer gerust onze bestuursleden.

Dirk Costrop

Voorzitter,
verantw. uitgever en redactie afdelingstijdschrift, promotie,
zoogdieren en vleermuizen, voorzitter Minaraad Duffel.
Waarloossteenweg 10B, 2570 Duffel
015/31 93 75, gsm 0476/66 08 28
dirk.costrop@telenet.be

Johan Asselberghs

Ondervoorzitter,
verantw. beleid, amfibieën (Hyla), lid Minaraad, GECORO en
GNOP-commissie Duffel, Regionaal Landschap Rivierenland
Bloemenstraat 51, 2570 Duffel
015/31 94 88, gsm 0479/65 29 07
johan.asselberghs@skynet.be

Lutgarde Van Driessche

Secretaris,
conservator Mosterdpot,
lid Minaraad Duffel.
Zandstraat 15, 2570 Duffel
015/32 01 66, gsm 0485/55 97 13
lutgarde.van.driessche@telenet.be

Ludo Bakkovens

Penningmeester,
beleid Duffel, coördinator 't Mosterdpotje, lid Cultuurraad
Duffel, bestuurder Regionaal Landschap Rivierenland.
Zandstraat 15, 2570 Duffel
015/32 01 66, gsm 0494/70 79 92
ludo.bakkovens@telenet.be

Wim Annaert

Conservator Oude Spoorwegberm,
Montfortstraat 75, 2550 Kontich
03/457 28 03
wim.annaert@cme.vib-kuleuven.be

Johan Doms

Conservator Babbelbeekse beemden, materiaalmeester
Rietlei 99, 2570 Duffel
gsm 0496 32 19 34
jdoms-pdeprey@base.be

Peter Geschier

Conservator Goorbosbeekvallei, redactie afdelingstijdschrift,
digitale nieuwsflits, webmaster
Stationsstraat 125, 2570 Duffel
gsm 0477/69 96 76
peter.geschier@telenet.be

Luc Giglot

Conservator Oude Spoorwegberm, conservator Babbelbeekse
beemden, materiaalmeester, voorzitter Minaraad Kontich
Vitsenveld 30, 2550 Kontich
gsm 0485/61 70 22
luc.giglot@telenet.be

Marleen Van Puyvelde

Conservator Goorbosbeekvallei, verantw. educatie, lid
Minaraad Duffel
Stationsstraat 125, 2570 Duffel
gsm 0486/41 36 58
marleenvanpuyvelde@telenet.be

Algemeen mailadres van de afdeling:

natuur.oudespoorweg@telenet.be

Website: www.natuurpuntoudespoorweg.be

Wie via mail op de hoogte wilt blijven met bestuursverslagen of
vrijblijvend uitgenodigd wil worden voor een bestuurs-
vergadering, geeft gewoon een seintje aan Lutgarde!

Natuurpunt afdeling Oude Spoorweg

Grondgebied : Kontich, Waarloos en Duffel

Lidgeld en abonnementen:

Het lidmaatschap bedraagt € 27 en is geldig voor het hele gezin.
Leden van Natuurpunt kunnen zich ook abonneren op de
gespecialiseerde tijdschriften Natuur.focus (natuurstudie
tijdschrift) en Natuur.oriolus (voor vogelkijkers) en Zoogdier.
Stort het vereiste bedrag op rek.nr IBAN: BE17 2300 0442 3321,
BIC: GEBABEBB van Natuurpunt, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen
U kunt uw lidmaatschap ook domiciliëren: vermeld dan wel
steeds ons identificatienr voor domiciliëring: 00409423736

U ontvangt:

	Lidgeld (€)	27	37	38	42	44	59
Lid Natuurpunt		X	X	X	X	X	X
Natuur.Oudespoorweg		X	X	X	X	X	X
Natuur.Blad		X	X	X	X	X	X
Natuur.Focus				X		X	X
Natuur.Oriolus			X			X	X
Zoogdier					X		X

Onze natuurgebieden in beheer of in eigendom:

De Oude Spoorwegberm (19 ha) in Kontich, Waarloos, Rumst
en Duffel
Langbos en Babbelse Plassen (6 ha) in Kontich
De Mosterdpot (19 ha) in Duffel en Sint-Katelijne-Waver
De Goorbosbeekvallei (4,5 ha) in Duffel en Sint-Katelijne-Waver
De Babbelbeekse Beemden (4,5 ha) in Duffel

U kan ons steunen door een gift te storten ten voordele van
onze natuurgebieden. Dit op rekeningnummer IBAN BE56 2930
2120 7588, BIC GEBABEBB van Natuurpunt vzw, Coxiestraat 11,
2800 Mechelen met als vermelding:

Nr. 3703 Natuurgebieden afdeling Oude Spoorweg,
Voor giften vanaf € 40,00 krijgt u een fiscaal attest.

Wij bieden u:

Talrijke uitstappen, excursies, natuurvriendelijke producten,
beheerwerken en nog veel meer ...

Als lid krijgt u ook korting bij verschillende handelszaken.
Voor meer info zie onze website

Ook de jeugd kan zich uitleven in de natuur:

JNM-Pallietierland (o.a. actief in Duffel):

Rhune Van Cleemput

Voorzitter en contactpersoon

rhune.van.cleemput@hotmail.com

Website en activiteitenkalender: www.jnm.be/pallietierland

JNM-Antwerpen (o.a. actief in Kontich en Waarloos)

Koen Wyers

Voorzitter en contactpersoon

koenwyers@gmail.com

Website en activiteitenkalender: www.jnm.be/antwerpen

Deze keer verwent Luc De Naegel ons met een reeks fraaie nachtvinders, geniet mee !

Agaatvlinder

Bleke grasuil

Bonte Brandnetelmot

Gewone breedvleugeluil

Gewone velduil

Halmrupsvlinder-Weidehalmuil

Huismoeder

Pyramidevlinder

Rood weeskind

Zuidelijke stofuil

Witte-L-uil

Zwart weeskind